

מוגבל

-1-

מפקדת הפרקליט הצבאי הראשי	
לשכת	המפקד
טל':	03-5696601
פקס':	03-5694526
(38)יש	223045 -
ו'	התשע"ד בניסן
6	באפריל 2014

לכבוד
 עו"ד רגד ג'ראיסי
 באמצעות פקס: 03-5608165

ח.נ.ה.

הנדון: הגבלת כניסה ותנועה של פעילי זכויות אדם בשטחי או"ש

מכתבכם: מיום 26 בינואר 2014

מכתבנו: (38)יש - 221582 מיום 28 בינואר 2014

1. במכתבכם שבסימוכין ביקשתם, כי ננחה את מפקדי החטיבות להפסיק לאלתר את השימוש הפסול, לטענתכם, בסמכותם להגביל תנועתם של פעילים ישראלים ובינלאומיים, המבקשים להגיע לאיו"ש, להושיט עזרה לתושבים הפלסטינים ולהשתתף באירועי מחאה באזור.
2. בפניה פורטו מספר מקרים בהם לטענתכם, נעשה שימוש לא סביר ולא מידתי ב"צווי רידוד" וכן בעיכוב והגבלת תנועתם של פעילים במרחב דרום הר חברון.
3. צה"ל רואה חשיבות רבה במימוש חופש התנועה וחופש הביטוי באיו"ש בכלל ובמרחב דרום הר חברון בפרט, ובתנאי שהדבר נעשה במסגרת הדין ותוך שמירה על הסדר הציבורי. בד בבד, אזור יהודה ושומרון הוא אזור הנמצא תחת תפיסה לוחמתית ומסיבות ברורות האיזונים הנערכים בין חופש הביטוי והזכות להפגין לבין הצורך לנקוט צעדים לשמירה על הביטחון והסדר הציבורי, אינם זהים לאיזונים הנערכים בתוך מדינת ישראל. באופן ממוקד יותר, כוחות הביטחון ניצבים בפני אתגרים מורכבים בשמירה על הביטחון והסדר הציבורי באזור דרום הר חברון, שהינו אזור המתאפיין באיומים ביטחוניים חמורים ובאירועי חיכוך בין ישראלים לבין פלסטינים, המגיעים לא פעם לכדי אלימות של ממש. תפקידם של כוחות הביטחון להתמודד עם אתגרים אלה באופן מיטבי, כאשר לעיתים הבטחת הביטחון והסדר הציבורי כרוכה בפגיעה בחופש הביטוי וההפגנה.

מוגבל

223045

מוגבל

-2-

4. בתוך כך, מדי שבת, נערכות במרחב זרום הר חברון הפגנות ותהלוכות של עשרות פעילים ישראלים ופלסטינים. הפגנות אלו, אשר מתאפיינות בסירוב להישמע להוראות כוחות הביטחון, הופכות לא אחת להפרות סדר, היוצרות סכנה לחיים ולגוף.
- כך למשל, בשלהי שנת 2013 התקיימו במרחב המאחז "מצפה יאיר" מספר הפגנות, אשר הובילו לאלימות פיזית ואף הסתיימו בפציעות. מדובר בהפגנות ותהלוכות אשר לא נתבקש רישיון לקיומן, בהתאם לקבוע בצו בדבר איסור פעולות הסתה ותעמולה עוינת (יהודה והשומרון) (מס' 101), התשכ"ז-1967, ושנוכח מספר האנשים הנוטלים בהן חלק, קיומן של חלק מהן היה מחייב היתר כדין אף לו היו נערכות בישראל.
5. לאור אירועים אלה, נאלצת החטיבה המרחבית יהודה להשקיע משאבים רבים בהיערכות להפגנות במרחב האמור, מדי שבת, לעיתים על חשבון משימות חשובות אחרות, ובכללן סיכול טרור. מאפיין נוסף של ההפגנות, הוא הגעה של המפגינים למספר מוקדים במקביל, באופן המקשה עוד יותר על כוחות הביטחון לשמור על הסדר הציבורי. בתקופה הרלוונטית למכתבכם, נרשמה עליה בהיקף ההפגנות באזור דרום הר חברון, הן מבחינת מספר המפגינים והן מבחינת מספר המוקדים אליהם הגיעו המפגינים. דבר שהקשה עוד יותר על הכוחות שפעלו בגזרה.
6. לכוחות הביטחון נתונה הסמכות לנקוט צעדים למניעת הפגנות כאמור, במטרה להסיר את הסיכון הנשקף מהן לסדר הציבורי. זאת, אף באמצעות הטלת מגבלות מידתיות על התנועה למקום ההפגנה. מובן אף כי אין חובה להמתין עד אשר ההפגנה תצא מכלל משליטה, ורק אז לפזרה. לשם כך בדיוק נקבע בחוק, כי יש לבקש היתר טרם קיום ההפגנה או התהלוכה.
7. להלן נתייחס באופן פרטני לאירועים המופיעים במכתבכם בהתאם למידע שהועבר אלינו:
- א. אירוע מיום 7.12.13 (עיכוב רכב למשך כעשר דקות באזור אום אל עראייס) - מדיקה עם החטיבה עולה, כי באותו היום נרשמה התקהלות של 60 איש במרחב האמור. אולם, לא עלה בידנו לאתר תיעוד לעיכוב הרכב. מכל מקום, החיילים היו מוסמכים לעכב את הרכב ככל שהיה מקום לחשוד, כי בכוונת נוסעיו להפר את הסדר.

מוגבל

-3-

- ב. אירוע מיום 21.12.13 (מניעת מעבר של מיניבוס במעבר המנהרות) - מבדיקתנו עולה, כי באותו היום, מח"ט עציון הורה בצו על הגבלת התנועה דרך המחסום, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 316 לצו בדבר הוראות בטחון [נוסח משולב] (יהודה והשומרון) (מס' 1651) התשי"ע - 2009, ותקנה 122 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945. זאת, לאור מידע מודיעיני, בדבר אוטובוסים עם מפגינים, העושים דרכם לדרום הר חברון, לשם השתתפות בהפגנה במקום, שלא ניתן לה היתר, כנדרש על-פי דין.
- ג. אירוע מיום 28.12.13 - מדובר בטענות הנוגעות למשטרת ישראל. באפשרותכם לפנות למשטרה לצורך בירורן.
- ד. אירוע מיום 04.01.14 (עיכוב מיניבוס) - מבדיקתנו עולה, כי בתאריך זה התקבל בחטיבה המרחבית יהודה דיווח על מיניבוס עם פעילים, העושים דרכם לכיוון המאחז "מצפה יאיר". כוחות הביטחון נערכו במקום מחשש להפרות סדר. לא עלה בידנו לאתר תיעוד לעיכוב המיניבוס. מכל מקום, אף במקרה זה, החיילים והשוטרים היו מוסמכים לעכב את הרכב ככל שהיה מקום לחשוד, כי בכוונת נוסעיו להפר את הסדר.
8. על רקע האמור לעיל, אין בידנו לקבל את טענותיכם. לגישתנו, הטלת מגבלות על התנועה, נועדה בנסיבות אלה לתכלית מובהקת של שמירה על הסדר הציבורי, והפעלתן נובעת, בין היתר, מכך שהפעילים מבקשים להפגין מבלי שפנו קודם לכן לקבל היתר כדין.
9. אשר לטענותיכם בדבר שימוש מופרז לכאורה בצווי סגירת שטח במרחב דרום הר חברון, נבקש להפנותכם למכתב המצ"ב, אשר נשלח בעניין זה לארגון "שומרי משפט", מטעם יועמ"ש איו"ש.
10. לבסוף, נציין כי ככל שיוגשו בקשות לקיום הפגנות מבעוד מועד, הן תישקלנה לגופן, בהתחשב במכלול השיקולים הנוגעים לעניין.

בברכה,
 מנחם רלי"ש
 סולומש, מנחם רלי"ש
 סרן הפצ"ר הראשי
 בשם הפרקליט הצבאי הראשי

לוח: מכתבו של יועמ"ש איו"ש מיום 3.2.2014

מוגבל